

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionum,
Quas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Quibus artibus quaque ratione circumueniant incautos haeretici. Cap. 19.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

ta, scædatur. Eodem in Cantico de filijs matris suæ sic ipsa *Cantic. 1.*
conqueritur. Nolite me considerare quòd fusca sum, quia
decolorauit me sol. Filij matris meæ pugnaverunt contra
me. Vnam hanc persecutionem, quæ à filijs matris suæ
profecta sit, tanquam si sola foret, commemorat. Ob eam
solam, quòd grauißima videretur, querula nobiscum voce col-
loquitur; ab hac denique tanquam Solis æstu, decoloratam
atque obfuscata se esse, Christi sponsa & amica lamenta-
tur. Postremò, vt Machabæis fratribus populo quæ Iudæo-
rum nocentissimi fuere Iudæi, qui ab illis ad hostes defece-
runt; ita populo Christiano perniciosissimi sunt inimici,
qui ab illo per scismaticas secessiones recesserunt. Atque vt
perniciosissimè sefellit Alcimus, de quo opinio fratrum hæc *1. Macha. 7.*
erat ac sermo: homo sacerdos de genere sacerdotali non de-
cipiet nos; ita nulli grauius nocent Ecclesiæ Dei, quàm ij,
qui quòd professione sunt Christiani, & ordine sacerdotes
Christi, nocere velle non putentur. Nihil tam cogit in mor-
tem, inquit Ambros. quàm sub obtentu fidei fidem violare. *Lib. de fide*
Vt enim gypsum aqua permixtum, lac colore mentitur; ita *contra Ar-*
hic per verisimilem confessionem, traditio inimica suggeritur. *rianos, ca. 10.*

*Quibus artibus, quaque ratione circumueniant in-
cautos heretici.* CAPVT XIX.

Accedit quòd & dulci blandoque sermone venenata
doctrina contegitur, ac ne dentes asperi morsusque
lupini suspecti habeantur, ouium assumuntur exu-
iæ; prophetas se Christi & seruos simulant, Christi hostes;
vt dum ipsis creditur, Christo credi & obediri videatur. Nã
vt D. Pauli verbis utar, Eiusmodi pseudoapostoli, sunt ope- *2. Corin. 11.*
rarij subdoli, transfigurantes se in apostolos Christi: Neque
id mirum, inquit, Ipse enim sathanas trãfiguratur se in ange-
lum lucis; vt non magnum videri debeat, si ministri quoque
eius, iustitiæ se ministros esse, omni industria mētiantur.
Doctrinæ igitur catholicæ partem vehementer verbis ex-
tollunt, vt alteram tectius deiçiant; prædicant fidem, vt ope-
ribus detrahant; cõmendant Christi erga nos dilectionem, vt
nos viuendo securius, erga Christum perdamus charitatem:
falsis vera tanquam varios in lepra colores permiscet, vt
dum subinde veritatis viuus color aspicitur, sanitas vbique
esse putetur; zizania serunt, tritici in herba similitudine, vt
cibus

DE VARIIS PIORVM

cibus inde animarum expectetur; adulterinos cudunt & obtrudunt nummos, quos facile pro veris incautus accipiat; hamum callidè tanquam esca pietatis contegunt, vt improvidos capiant pisces; venenum propinant, sed tanquam pueris, vasculorum prius ora melle circumlinunt, ne amaritudinem persentiscant, sensimque ipsi & occultè, contagio venenati sermonis ac pestiferæ seminationis irrepant: iuxta illud videlicet Lucretij:

*Ac veluti pueris absynthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt dulci mellis flauoque liquore.*

Quanto maior deformitas doctrinæ, tantò ab ijs studiosius diuinæ authoritatis testimonia congeruntur. Vt enim mulierculæ turpitudini deditæ, veste atque auro cæterisque ornamentis & turpitudinem suam occultant, & non præuidentes in perniciem pertrahunt; ad eundem isti modum, veræ religionis pulchritudinem fingentes, scripturæ autoritate suos errores communire conantur. Sciunt enim, ait Vincentius Lyrinensis, foetores suos nulli ferè citò esse placituros, si nudi & simplices exhalentur; atque idcirco eos cælestis eloquij velut quodam aromate aspergunt, vt ille qui humanum facile despiceret errorem, diuina non facile contemnat oracula. Neque enim fraus & impostura separatim ostenditur, ne alioqui velut detractis vestibibus, perspicuè se prodant; verùm ille cerebroso amictu callidè adornata, id assequitur, vt per externam speciem apud imperitiores, verior quoque ipsa veritate esse videatur: quemadmodum Smaragdo præclaro alioqui lapidi, ingentisque apud quosdam pretij, vitrum artis industria ad eius similitudinem elaboratum, dedecus infert, cum præsto non est qui artis solertia, quod versutè factum est deprehendere queat. Solent & magnificis promissis allicere, dum aut sublimiora quedam magisque arcana pollicentur, ac de verbo abscondito gloriantur, vt eorum possit vox illa videri apud B. Iob. Porro ad me dictum est verbum absconditum. Sic enim rudioris plebeculæ conciliatur admiratio, facileque sanctius creditur, quod traditur occultius. Sunt etiam aquæ furtiuæ dulciores, & panis absconditus suauior: aut certè intelligentiæ facilitatem addunt claramque lucem ijs in rebus, quæ ab alijs credi iubentur. Etenim quemadmodum Honorato scripsit Augustinus.

Non

*Lib. contra
propba. ha-
res. nonita.*

*Irenæus
præfat. lib. 1
con. hæreses
ex translata.
D. Billij.*

*Vide hoc a-
pud Eusebiū
lib. 2. eccles.
hist. ca. 13. de
Simonis Ma-
gi schola.
Iob. 4.
Gregor. lib.
5. in cap. 4.
Iob.
Proverb. 9.*

Non aliã ipse ob causam in Manichæos inciderat, nisi quòd se dicerent, terribili authoritate separata, mira & simplici ratione, eos qui se audire vellent introducturos ad Deum, & errore omni liberaturos. *Lib. de utilitate credendi, cap. 1.* Quid enim me aliud, inquit, cogebat annos ferè nouem, spreta religione quæ mihi puerulo à parentibus insita erat, homines illos sequi ac diligenter audire, nisi quòd nos superstitione terreri, & fidem nobis ante rationem imperari, dicerent: se autem nullum premere ad fidem, nisi prius discussa & enodata veritate? Quis non his pollicitationibus illiceretur, præsertim adolescentis animus, cupidus veri, etiam nonnullorum in schola doctorum hominum disputationibus superbus & garrulus, qualem me tunc illic inuenerunt, spernentem scilicet quasi aniles fabulas, & ab eis promissum apertum & sincerum verum tenere atque haurire cupientem? Audere & hoc polliceri hæreticos, testis est Lyrinensis, quòd in Ecclesia sua, id est, communionis suæ conuenticulo, magna & specialis planeque personalis quædam sit Dei gratia, adeò vt sine vlllo labore, sine vlllo studio, sine vlla industria, etiam si nec quærant, nec petant, nec pulsant: quicumque illi ad numerum suum pertinent, tamen ita diuinitus dispensentur, vt angelicis euecti manibus, id est, angelica protectione seruari, nunquam possint offendere ad lapidem pedem suum, id est, nunquam scandalizari: & his, inquit, promissionibus miro modo incautos homines decipere consueuerunt. Quia verò non nesciunt odiosam esse in religionis causa nouitatem, veterum subinde colligunt magno labore sententias, quas reluctante scriptoris instituto, suis egrè placitis accommodat. Captant etiam, ait Lyrinensis, plerumque veteris cuiuspiam viri scripta paulò inuolutius edita, quæ pro ipsa sui obscuritate, dogmati suo quasi congruant; vt illud nescio quid quodcunque proferunt, neque primi, neque soli sentire videantur. Quid? quòd adeò se callidè interdum verbis catholicæ assertionis obuoluunt, nullam vt hæresim suspiceris? Sic Pelagius gratiæ fatebatur necessitatem, sed gratiam constituebat in lege atque natura. Sic, ne procul eundum sit, nostri in Eucharistiæ sacramento Christi corpus esse, eiusque nobis preciosam carnem exhiberi consentunt: at quonam id modo fiat, pro suo quique arbitrato definiunt. Si quando, inquit Basilius, Antistes hærescos eò se demiserint, vt assentiantur propositæ quæstio.

*Lib. contra
prophanas
hæreses
nouitates.*

*Hieron. &
tio lib. 1. c.
vra Pelag.*

*In cap. 16.
Esaiæ.*

quæstio.

quæstioni, docet tum diabolus non excuti oportere ac li-
brari rationem sermonis, sed simplicem assertionem confes-
sionemque sufficere. Nam & hoc agere soliti sunt, vt ad
subtilitates quasdam, vocesque nouas & nõ necessarias, quæ
fidei sunt pertinere persuadeant: quo sub inexplicata confes-
sione, sensus hæreticus securior delitescat. Hoc sanè modo
& Arius aliquando Nicæni concilij decreta subdola vafri-
tæ circumueniens, Constantino imperatori catholicum se
esse persuasit, vt etiam recipi in communionem iuberetur,
& Ariani postea conuenientes Arimini, hesperijs persuasere
simplicibus, non oportere propter vnum verbum, quod nec
scriptum reperiretur, diuelli corpus Ecclesiæ; sed ante omnia
sæcula natum Deum ex Deo, similem per omnia profiteri
filium genitori; substantiæ verò tacere nomen. Sicigitur V-
sitiæ nomen abolitum, sic Nicenæ fidei damnatio conclama-
ta est. Hac arte captus orbis postea ingemuit, atque Arianū
se esse miratus est. Sonabant enim propositæ confessionis
verba pietatem, nemo venenum suspicabatur insertum. De
Vsiæ nomine abijciendo, verisimilis ratio præbebatur, quod
in scripturis (aiebant) non inueniretur, multosque simplici-
ores sua nouitate offenderet; placuit auferri: non erat curæ
episcopis de vocabulo, cum sensus esset in tuto. Iactabat in-
terea perfidus hostis dexteram, seque vicisse gloriabatur.
Quid illa fraude potuit ad exitium fidei cogitari præsentius?
periclitabatur nauicula Apostolorum, vrgebant venti, flu-
ctibus latera tundeantur, nihil iam supererat spei. Sed repē-
tè Dominus excitatur, imperat tempestatum, bestia moritur,
tranquillitas redit, hoc est, Omnes episcopi qui de proprijs
sedibus fuerant exterminati per indulgentiam noui princi-
pis, Constantio defuncto, redeunt. Tunc triumphatorem
suum Athanasium Aegyptus excepit, tunc Hilarium de
prælio reuertentem Galliarum Ecclesia complexa est, tunc
ad reditum Eusebij lugubres vestes Italia mutauit. Concur-
rebant episcopi Ariminensibus dolis irretiti, qui sine con-
scientia heretici ferebantur; contestantes corpus Domini,
& quidquid in Ecclesia sanctum est, se nihil mali in sua fide
suspicatos; Putauimus, aiebant, sensum congruere cum ver-
bis, nec in Ecclesia Dei vbi simplicitas, vbi pura confessio,
aliud corde clausum esse, aliud labijs proferri timuimus.
Decepit nos bona de malis existimatio, non sumus arbi-
trati

*Lib. 3. Trip.
hist. cap. 10.
& lib. 10.
eccles. hist.
cap. 11.*

*Hierony. in
dialogo con-
tra Lucifer.
Et lib. 10.
eccles. hist.
cap. 21.*

trati sacerdotes Christi, aduersus Christum pugnare.

Hæc igitur Arrianorum ad circumueniendum industria: Nec verò minus subtiles Origenistæ fuerunt. Sic verba, inquit Hieronymus, temperant, sic ordinem vertunt, & ambigua quæque concinnant; vt & nostram & aduersariorum confessionem teneant; vt aliter hæreticus, aliter catholicus audiat: quasi non eodem spiritu & Apollo Delphicus atq; Loxias oracula fuderit Cræso & Pyrrho diuersis temporibus, sed pari illudens stropha. Exempli causa pauca subijciam. Credimus, inquit, resurrectionem futuram corporum. hoc si benè dicatur, pura confessio est. Sed quia corpora sunt caelestia & terrestria, & aer iste, & aura tenuis, iuxta naturam suam corpora nominantur, corpus ponunt, non carnem, vt orthodoxus corpus audiens, carnem putet, hæreticus spiritum recognoscat. Hæc est eorum prima decipula, quæ si deprehensa fuerit, instruunt alios dolos, & innocentiam simulant, & maliciosos nos vocant; & quasi simpliciter credentes, aiunt, Credimus resurrectionem carnis. Hoc verò cum dixerint, vulgus indoctum putat sibi sufficere, maximè quia id ipsum & in symbolo creditur. Interrogas vltra, circuli strepitus commouetur, fautores clamitant. Audisti resurrectionem carnis? Quid quæris amplius? Et in peruersum studijs commutatis, nos sycophantæ, illi simplices appellantur. Quod si obduraueris frontem, & vrgere cœperis, carnem digitis tenens, an ipsam dicant resurrecturam quæ cernitur, quæ tangitur, quæ incedit, & loquitur: primo rident; deinde annunt: dicentibus nobis, vtrum capillos & dentes, pectus & ventrem, manus & pedes, cæterosque artus ex integro resurrectio exhibeat; tunc verò risu se tenere non possunt, cachinnoque ora soluentes, tonsores nobis necessarios, & placentas, & medicos, ac sutores ingerunt. Vtroque interrogant vtrum credamus & genitalia vtriusque sexus resurgere, nostras genas hirtas, foeminarum leues fore, & habitudinem corporis pro maris & foeminæ distinctione diuersam. Quod si dederimus, statim expetunt vuluam & coitum, & cætera quæ in ventre sunt & sub ventre: Singula membra negant, & corpus quod constat ex membris dicunt resurgere. Non mihi diues Ciceronis lingua sufficiat, non feruens Demosthenis oratio animi mei possit implere seruorem, si velim hæreticorum fraudulentias

*Hierony. in
epist. 65. ad
Pamachium
ex Oceanū,
de erro. Ori-
genis.*

tias prode, qui verbotenus, resurrectionem fatentes, animo negant. Hæc de Origenistis D. Hieronymus. Vt porro Samaritani scismatici suum habuere templum, & sacerdotium, & cæremonias, ne recessisse ab vnus Dei lege cultuq; viderentur: ita hæretici in quibusdam sedulo imitantur Ecclesiam, eiusque quantam possunt, quantamque suo errore sinuntur, speciem præ se ferunt, vt vera esse Christi ecclesia existimetur. Nimirum similes cum sint, homines videri videntur, dum humanos gestus effingunt. Si pauci sunt, pusillam priuatis conuenticulis institutis, ad imitatioem eorum qua in domo Dei aguntur, omnia præserere, celebrare.

Vide epistolam concilij Gargensis, vbi dicitur quosdam priuatis conuenticulis institutis, ad imitatioem eorum qua in domo Dei aguntur, omnia præserere, celebrare.

Testatur Eusebius lib. 5. hist. eccles. ca. 28. fecisse hoc Artemonistas, qui parum hominum Christum prædicabant.

ipsi sentiunt, sensisse dicunt; Christi que regnum perpetuum pro suo arbitratu terminantes, in nescio quo pontifice fidei lumen fingunt extinctum. Blandiuntur sibi de capite, cum corpus tenere recusent. Ingerunt reformationis nomen, cum penitus innouent: & ad repurgandas ecclesie sordes, faces sese præferre gloriantur, qui non euerrunt, sed euertunt funditus. Commemorant veterum quædam errata doctorum, vt non magnum videatur, si ab illorum concordia doctrina recesserint. Exagitant minima vt tanquam puluisculis in oculos simpliciorum excitatis, minus deprehendantur in maximis. Quia verò doctrinæ non habent soliditatem, idcirco orationis sectantur leporem, cumque fructus qui nutriat, desit, florum ornamenta conquirunt: lenocinia falsi decoris affectant, quia negligunt intemeratæ pulchritudinem veritatis: fucum obducunt, natiua formæ gratia destituti: insectantur deprauatos hominum mores, vt dum iure reprehendant iniquitatem, existimetur depromere veritatem: Vera dicunt nonnulla, & tanquam spinis rosas interferunt, albisque & nigris coloribus phantasmata sua depingunt, vt incautius & falsa credantur. Scilicet eodem

artificio, quo Apostolos Christi, spiritus nequam, viros sanctos & filios Dei excelsi prædicabat. Hinc & tacere iussus est, ne qui prædicantem audiret, alias sequeretur errantem; Improbis enim est magister diabolus, qui falsa veris sæpe permiscet; vt sub specie veritatis testimonium fraudis obtexit. Hoc enim illius ingenium est, aliena ingerit bona, vt ad sua pertrahat mala: mentitur ille semper vt fallat, blanditur, vt noceat, bona promittit vt malum tribuat, vitam proponit, vt perimat, pacem pollicetur, ne perueniri possit ad pacem; salutem promittit, ne is cui promittitur, veniat ad salutem: Ecclesiam spondet cum id agat, vt qui illi credit, in totum ab Ecclesia pereat: commendat omni contentione catholicam veritatẽ, cum in studio nihil habeat prius, quam vt serat errorem. Vsq̃ueadeò variè æmulatus est fidem, vt eam affectarit aliquando etiam defendendo concutere. Itaque vt vetera quædam exempla ponantur; vnicum Deum, Monarchiæ pretextu, Praxeas asserbat, vt personarum destrueret trinitatem: Vnicum Dominum vindicabat omnipotentem mundi cõditorem, vt de ipso vnico hæresim faceret. Arius quæcunque humiliter de vnigenito offerri à scriptura videbantur magno vndique studio conquirebat, ea verò premebat miro silentio, vbi idem vnigenitus in gloria patris collocatur: quo videlicet humilitatis commendatione, filij maiestatem conculcasset. Pelagius in laude naturæ & assidue & eloquentissimè versabatur, ne ad benè iusteque viuendum, medicina gratiæ Christi, necessaria crederetur. Christum Manichæus Deum fatebatur, & hanc in laqueo suo dulcissimam ponebat escam, vt Christo deditos caperet, verumq̃ illi defuisse corpus persuaderet. Quid Iouinianus? nõne matrimonium, quantis potuit semper laudibus extulit, vt virginitatis meritum deprimeret? Quid Nestorius? An non is quemadmodum & antea Photinus, vt vni suæ heresi aditum patefaceret, cunctas hæreseon cæterarum insectabatur blasphemias? Quid Nouatianus? iram ille seueritatemq̃; diuinæ iustitiæ spirabat in lapsos, vt minus de obscurata Dei misericordia speraretur: Deo se reuerentiam deferre dicebat, cui soli deferret peccata remittendi potestatem, vt commissum apostolis, eorumque successoribus munus detraheret: Cui Cyprianus. Quæ est, inquit, Nouatiane tua demerita; vt ea quæ ad exitium salutis pertineant tantum legas, &

*Luc. 4.**Tertull. in
sio lib. cõtra
Praxeam.**Cyrius lib.
1. in Ioannẽ,
cap. 5.**Lib. 5. Trip.
cap. 8.**In epist. ad
Nouatianũ,
tomo 2o*

DE VARIIS PIORVM

quæ ad misericordiam prætereas? cum nostri studia in contraria tãquam tempestate delati, quæ ad misericordiam pertinent veniæque facilitatem studiosè commendent, quæ verò de diuina seueritate terrent, prætereant. Explorant enim hæretici humanos vigilanter affectus, dum in studio plurimum habent, vt dicant placentia, personâsq; mirentur, quæstus & ventris causa. Pacem itaque prædicant verbis, vt nec opinantes, bello opprimant: & omni ambulanti in prauitate cordis sui dicunt: Non veniet super vos malum. Quod si ætate sua querebatur ita Cyprianus, vt quorundam in reconciliandis lapsis facilitatem nimiam, aliud persecutionis genus esse diceret, quid de nostris hæresibus æstimare debemus, quæ improbato etiam satisfaciendi studio, pacem ex sola continuo fide pollicentur? Dum enim corruptis mentibus pacis persuasione blandiuntur, grauius persequuntur, feriuntque funestius: vt de his iure potiore queramus, quam de suis Cyprianus querebatur, hoc esse eiusmodi concionatores lapsis, quod est grando frugibus, quod turbidum sidus arboribus, quod armentis pestilens vastitas: quod nauigijs seu tempestatas. Verè etenim solatium æternæ spei adimūt, arborem a radice subuertunt, sermone morbido ad lethale contagium serpunt, nauem ad scopulos, ne ad portum perueniat, illidunt. Ad verbi verò artificium, facti quoque fallax species adiungitur, vt conciliata virtutis opinio, venenati sermonis suspicionem excludat. Hinc enim Montanistarum & Manichæorum prodigiosa ieiunia, vultusque pallores, quibus, ait Leo, suorum actuum obscena circumtegunt. Hinc Arianorum, vt testis est Prosper, continentie parcitas singularis: Hinc apud Pelagianos diuitiarum contempus, & apertiorum fuga sollicita vitiorum: hinc stupenda apud Anabaptistas in supplicijs pro suo errore perferendis, imago patientie. Misericordiam omnes, cum possunt, ostentant in corpora, vt in animos grassentur liberius: humiliant sese ad tempus, sed, quemadmodum Sapiens ait, nequiter, cum interiora plena sint dolo. Deducunt, ait Basilius, peregrè quouis progredientes, inuisunt infirmos, solantur mœstos, adiuuant laborantes & pressos, omnis generis opem adferunt: atque hoc quoddam retinaculum est plebi, quo ad illorum cõcordiam adstringantur. Quoque magis in perfidiæ labuntur errores, eò sunt attentiores ad opus, vt præclare præ cæteris facere videantur.

Hierem. 23.

Serm. 5. de lapsis.

Leo ser. 4. de natiuitate Domini.

Idè Leo ser. 4. de epiphania Domini.

Eccle. 19.

Epist. 70.

Gregor. lib.

20. in Iob,

ca. 7. vbi ad

hæreticorum

opera falla-

videantur. Nimirum in hereticis & impijs seductoribus, fortitudinem imitatur duritia, pertinacia constantiam, humilitatem hypochrasis, liberalitatem effusio, superstitio pietatē, astutia prudentiam, impudentia libertatem. Et quid tam absurdum vnquam pseudopropheta protulerunt, quod non aliqua semper diuini operis specie tegeretur? Nam & Mahomet fœda instituta, crassis Arabibus plausibilia reddidit, columbæ opinata, missio, & Haumar successoris eius, in sancta ciuitate, cilicium, sordidaque indumenta, & orandi studium indefessum. Habet diabolus ad seductionem simplicium, multiplices pietatis laruas, formasque bonorum, vt quos lucis attraxit similitudine, hos in tenebras errorum impietatisque demergat: cumque fallere maximè velit, id cauet studiosissime, ne vnquam aperta fronte se prodat. Et quomodo quisque hominum idoneus sit, qui omnes mortiferos eius dolos euadat, nisi regat atque tueatur Deus? Ob eam rem illa quoque Apostolica admonitio est: Nemo vos seducat: volens in humilitate & religione angelorum, quæ non vidit ambulans, frustra, inflatus sensu carnis suæ, & non tenens caput, ex quo totum corpus per nexus & cōiunctiones subministratum, & constructum crescit in augmentum Dei. Verissime dixit Origenes Ezechielem enarrans, hæreticorum fictam sanctimoniam, decipulam esse quandam animarum, ad capiendos incautos insidijs diaboli collocatam.

Ad erroris persuasionem signa quoque mendacia interdum à pseudoprophetis haberi.

CAPVT XX.

QVia verò non ignari sunt miraculis Ecclesiæ constituta esse primordia, signorum quoque ipsi videri conantur authores: tum ne superati credantur, si nihil in eo genere præstiterint, tum vt facilius per admirationis ianuam suas nouitates introducant. Sicut enim Iamnes & Mambres Moyse resistunt, quadam miraculi similitudine, cum ipsi quoque magicis artibus virgas suas conuerterunt in colubros, sed vt mirabilius postea diuino miraculo vinceretur: ita hæretici & apostatae, non verbis modo, contra differendo, verum etiam subinde factis mira quædam patrando catholicæ resistunt veritati. Namque Simon Magus non solum prius quam Philippo euangelizanti credidisset,

*cia refert
vocem eccle-
siae, quorum
virtus ma-
nnum erat
mibi pro ni-
bilo; Job. 30*

Aug. Enchirid. cap 60.

Coloss. 2.

*Vide hoc
apud Euseb-
ium ex Ire-
neo li. 5. ec-
cles. hist. c. 7
2 Timot. 3.
Exodi 7.*